

Gemeentebelangen

Nr	Maatregel	Pag.	Vraag
1	-	-	We missen in deze PPN een risico inventarisatie. We houden qua risico's dan ook de inventarisatie aan uit de jaarrekening 2024. <u>Antwoord:</u> <i>Conform de bestuursopdracht 'Begroting in Balans' is dit jaar een "light" versie van de PPN opgesteld. Dit betekent dat geen risico-inventarisatie is opgenomen. In de zomer wordt een nieuwe risico inventarisatie gemaakt. Deze wordt opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing begroting 2026-2029. Op dit moment geldt de overeenkomstige paragraaf uit de begroting 2025.</i>
2	inleiding	1	Inleiding: Op blz. 3 van de PPN in de staat startpunt meerjarenbegroting staat in de laatste regels incidenteel saldo. Wij lezen hier verder niets over in deze PPN. <u>Antwoord:</u> <i>In de bestuursopdracht Begroting in balans is geschreven dat het incidentele tekort voor 2026 en 2027 wordt gedekt uit de algemene reserve vrij besteedbaar. Dit zijn de incidentele tekorten, zoals deze ook in de begroting 2025-2028 zijn opgenomen. Helaas is in de PPN per abuis een verkeerd saldo opgenomen van de incidentele tekorten. Hieronder vindt u de juiste incidentele tekorten per jaar:</i> <i>2026: € 750.000 2027: € 420.000 2028: € 0 2029: € 0</i>
3	1.1	6	Optimalisering bedrijfsvoering: 1. Kan dit door hoge werkdruk oplopende ziekteverzuim veroorzaken? 2. Kunnen we hierdoor nog steeds onze beloftes en ambities waarmaken? 3. Kunnen we analyseren welke taken die we niet meer hoeven te doen maar er ingeslopen zijn en minder voor de hand liggen? 4. Kan AI helpen om zaken te verlichten? 5. Hoeveel FTE komen te vervallen bij slimmer werken? <u>Antwoord:</u> <i>De voorgestelde bezuiniging op de bedrijfsvoering bedraagt 500.000 euro. In werkelijkheid is de ombuiging ruim 1 miljoen euro. Dit realiseren we door het flexbudget fors te verlagen, een aantal begrotingsposten realistischer te ramen en de formatie (daar waar dit kan) op onderdelen terug te brengen. Tegelijkertijd moeten we blijven investeren in onze organisatie en in goed werkgeverschap. Dat doen we door gericht keuzes te maken in plaats van extra middelen te vragen. Zo kunnen we (blijven) investeren in strategische personeelsplanning, het versterken van opleiding en ontwikkeling van medewerkers en het versnellen van digitalisering en automatisering. Dit helpt ons om het werk slimmer en efficiënter te organiseren.</i> <i>We realiseren ons dat deze keuzes de flexibiliteit van de organisatie behoorlijk beperken. Tijdelijk opschalen wordt lastiger, waardoor strakkere prioritering nodig is. De gemeenteraad zal bij sommige voorstellen vaker expliciet om uitvoeringsbudget worden gevraagd, voor bijvoorbeeld de kosten voor projectmanagement. Daar staat tegenover dat we werken aan een organisatie die structureel minder afhankelijk is van externe inhuur en waarin we werkdruk gericht</i>

			<i>verlagen door betere keuzes en beter samenspel. Dit is in lijn met de ontwikkeling van het programmatisch- en projectmatig werken.</i> <i>Het doel blijft: met minder middelen beter organiseren, met oog voor kwaliteit en continuïteit.</i>
4	2.1 en 2.2	10	Restwaarde 10% gebouwen en voertuigen: In verhouding is er weinig verschil in bedragen. Heeft dit te maken met totale waarde voertuigen t.o.v. waarde gebouwen? En met looptijd afschrijvingen? Graag nadere duiding. <u>Antwoord:</u> <i>Dit heeft inderdaad te maken met de afschrijftermijnen. Voertuigen worden afgeschreven tussen de 6-10 jaar. De afschrijvingslasten van categorie vervoermiddelen is ruim € 250.000 per jaar met een verwachte boekwaarde van € 1,7 mln. Bedrijfsgebouwen worden afgeschreven tussen de 20-40 jaar. Voor de categorie bedrijfsgebouwen zijn de afschrijvingslasten ruim € 1 mln. per jaar met een verwachte boekwaarde van € 23,5 mln.</i> <i>Met 10% restwaarde voor voertuigen en bedrijfsgebouwen denken wij een voorzichtig maar voor nu een realistische schatting te maken. Uiteraard gaan wij dit de komende jaren monitoren a.d.h.v. de daadwerkelijk inruilwaarden.</i>
5	2.4	14	Personeelslasten voorziening afval: A. Is hierover al overleg geweest met accountant? B. Bij niet akkoord is dit dan een fout en kan die gecorrigeerd worden? <u>Antwoord:</u> <i>Nee hierover is nog geen overleg geweest. Maar de gemeentelijke afvaltaken zijn de afgelopen jaren gegroeid en complexer geworden. Denk aan extra afvalstromen en complexere landelijke vergoedingsmethodes. De dekking is geactualiseerd en proportioneel. De verwachting is dat dit instemming krijgt van de accountant.</i>
6	3.1	22	Tijdens de presentatie op 16-6 j.j kwam naar voren dat de OZB korting van het Rijk 170.000 bedraagt ipv van 325.000. Wij kunnen dit ook zo vertalen in deze PPN? <u>Antwoord:</u> <i>Ja dit kan zo vertaald worden, maar ons advies is om dit (nog) niet te doen. In het addendum van de septembercirculaire is de kans aanwezig dat er nog een extra "OZB korting" komt voor 2026.</i>
7	3.6	28	Innen milieuregels: Hebben we en de OD hier geen geld laten schieten de laatste jaren? <u>Antwoord:</u> <i>Ja mogelijk wel. Echter de financiële impact lijkt beperkt aangezien veel initiatiefnemers in het oude stelsel een aanvraag hebben ingediend.</i>
8	4.4	30	Inwonersbetrokkenheid: Huidige gebiedsverbinders blijven in dienst? Dan betreft het hier toch geen formatieve en financiële bezuiniging? <u>Antwoord:</u> <i>Met het vernieuwde beleid inwonerbetrokkenheid vervalt per 1 juli de functie van gebiedsverbinders. Het ging om een pilot in tijdelijke functies op structurele formatie. De formatie op inwonerbetrokkenheid vanaf 1 juli is: 1 adviseur inwonerbetrokkenheid en 1 coördinator inwonerbetrokkenheid. De resterende formatie is dus als voorstel in de PPN meegenomen om te laten vervallen.</i>

9	4.14	32	Aanschaf eigen veegmachine: U schrijft dat de huidige machine een restwaarde heeft van 139.00 euro. Aanschaf nieuwe kost 38.225 euro. Graag nadere duiding, kopen we een mindere machine qua kwaliteit? <u>Antwoord:</u> <i>De machine die nu wordt gehuurd is van bouwjaar 2022. De machine wordt in 8 jaar afgeschreven en hiervan zijn al 3 jaren verstreken. Op 1 januari 2025 had de machine een waarde van €138.000. Door de waarde te delen door het resterende afschrijftermijn kom je op de afschrijvingslast per jaar, dit is €27.600. Bij aanschaf van de machine zijn de onderhoudskosten voor de gemeente dit is €8.000 per jaar. Daarnaast moet rekening gehouden worden met rentelasten. Al met al komt dit op een jaarlijkse last van 38.225 euro. Dit gaat dus niet om de aanschafwaarde, maar kapitaallasten.</i>
10	4.15	34	Eikenprocessierups: Is deze nu helemaal uitgeroeid? Of krijgen we door nu niet preventief te handelen over enkele jaren de rekening gepresenteerd? <u>Antwoord:</u> <i>De eikenprocessierups is nog niet uitgeroeid. Op dit moment, eind juni, zitten we midden in het seizoen en heeft de gemeente 200 meldingen gekregen van overlast.</i> <i>Landelijk nemen de meldingen af. Het is niet duidelijk of dit door gewinning komt, of dat het aantal terugloopt. Het voorstel om niet meer preventief te bestrijden is gedaan, omdat er een middel gespoten wordt wat niet bevorderlijk is voor de biodiversiteit. Door te stoppen met het preventief bestrijden, is de verwachting dat het curatief bestrijden, wegzuigen van nesten, meer wordt. Het kan niet uitgesloten worden dat we in de toekomst meer kosten gaan maken voor de curatieve bestrijding</i>
11	4.19	36	Stoppen subsidie Impluz: Gala uitkering mentaal welbevinden stopt. Wat zijn de gevolgen qua preventie als we hier mee stoppen? <u>Antwoord:</u> <i>Vanaf 2026 stopt de gemeente Dalfsen met de directe subsidiering van Impluz. Impluz blijft wel beschikbaar als interventiebureau via lokale partners zoals De Kern en Saam Welzijn. De inzet gebeurt vraaggericht en past binnen het lokale en regionale beleid voor mentale gezondheid. Dalfsen blijft investeren in mentaal welbevinden via een lokale werkgroep, samenwerking met scholen en jongerenwerk en maatwerk in ondersteuning.</i>
12	4.42	42	Lokale hervormingsagenda: Hoe is de onderbouwing en controle dat deze verwachte structurele besparingen gehaald worden? <u>Antwoord:</u> <i>Op basis van informatie uit andere gemeenten, rijksdocumenten (zoals de Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028) en de actuele cijfers binnen de gemeente Dalfsen, is een inschatting gemaakt van de verwachte structurele besparingen. Deze prognose berust op een combinatie van ervaringscijfers en beleidsmatige aannames zoals genoemd in de Ombuigingsgids. Mogelijk kunnen externe factoren, zoals landelijke beleidswijzigingen of economische ontwikkelingen, invloed uitoefenen op de uiteindelijke realisatie van deze besparingen. Dit benadrukt het belang om de effecten van de maatregelen te toetsen en indien nodig bij te stellen op basis van de beschikbare data.</i>
13	4.9	73	Beveiliging opvang Oekraïners: Als er nauwelijks incidenten zijn, kan dit bedrag niet verder omlaag?

			<u>Antwoord:</u> <i>Het klopt dat er geen dan wel nauwelijks incidenten zijn. We houden de ontwikkeling in de gaten.</i> <i>Beveiliging dient echter verschillende doelen, waaronder preventie. In geval van de opvanglocatie Hof van Dalen fungeert de beveiliging tevens als 'brandwacht'. Op die locatie is 24/7 beveiliging noodzakelijk.</i>
--	--	--	--

CDA

Nr	Maatregel	Pag.	Vraag															
1	1.1	6	Optimaliseren bedrijfsvoering: 1. Er ligt een ombuiging voor met een potentieel effect van 500.000, -. Behoorde deze bezuiniging ook eerder al tot de mogelijkheden? 2. En hoe staat deze bezuiniging in relatie tot de werkdruk? <u>Antwoord:</u> Zie vraag nr. 3 van Gemeentebelangen.															
2	3.1	22	OZB-verhoging n.a.v. inhouding rijk: Met de technische sessie werd aangegeven dat de meicirculaire de OZB-korting van het rijk geen 325000,- maar 170000,- is. Met de september circulaire kan dit alsnog aangepast worden naar 325000,-. Dit zien we dan met de begrotingsbehandeling in november terug? <u>Antwoord:</u> Ja. Mocht er nog een aanpassing komen, nemen wij dit mee in het addendum van de septembercirculaire. Zie ook het antwoord op vraag nr. 3 van Gemeentebelangen.															
3	3.6	28	Innen van milieuleges: Hoe lang speelt het niet Innen al? Is dit sinds de inwerkingtreding van de omgevingswet? <u>Antwoord:</u> Ja, de gemeente Dalfsen kan milieuleges innen sinds inwerkingtreding van de Omgevingswet (01-01-2024). Op dit moment wordt er in het kader van level playing field in regionaal verband gewerkt aan regionale uniforme legestarieven. De vervolgstap is het proces van inning herzien en implementeren in de verschillende systemen om vervolgens uitvoering te geven aan het heffen en innen van milieuleges in Dalfsen.															
4	4.15	34	Stoppen met preventie eikenprocessierups: 1. Is de eikenprocessierups momenteel beheersbaar? 2. Is de bestrijding kwa intensiteit de afgelopen jaren gelijk? Of wordt er op meer of minder locaties preventief de bestrijding uitgevoerd. <u>Antwoord:</u> 1. Tot nu toe zijn er 200 meldingen gedaan over overlast van eikenprocessierups. Landelijk gezien zijn de meldingen minder dan voorgaande jaren. Het is niet duidelijk of dit door gewinning komt, of dat het aantal terugloopt. 2. Het aantal meldingen van de afgelopen jaren ziet er als volgt uit. <table><tr><td></td><td>Aantal meldingen</td><td>Kosten preventieve bestrijding</td></tr><tr><td>2021</td><td>907</td><td>€13.000</td></tr><tr><td>2022</td><td>947</td><td>€14.000</td></tr><tr><td>2023</td><td>571</td><td>€11.000</td></tr><tr><td>2024</td><td>396</td><td>€10.000</td></tr></table>		Aantal meldingen	Kosten preventieve bestrijding	2021	907	€13.000	2022	947	€14.000	2023	571	€11.000	2024	396	€10.000
	Aantal meldingen	Kosten preventieve bestrijding																
2021	907	€13.000																
2022	947	€14.000																
2023	571	€11.000																
2024	396	€10.000																
5	4.19	36	Stoppen met subsidie Impulz: Er is mede cofinanciering vanuit het GALA-thema, per 2026 ontvangt Dalfsen geen gelden meer. Het voorstel is om ook de eigen subsidie stop te zetten. Hoe houden wij voldoende aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners? <u>Antwoord:</u> Zie beantwoording vraag 1 Gemeentebelangen.															
6	4.27	38	Terugroepactie hulpmiddelen: Hier wordt een fors bedrag voorgelegd van 75000,-, waar is dit bedrag en de ambtelijke inzet op gebaseerd?															

			<u>Antwoord:</u> <i>Er is een gecalculeerde aanname gedaan van hulpmiddelen die niet meer gebruikt worden, maar nog wel in bezit zijn van de inwoner. We hebben daarbij ook gekeken naar gemeenten die deze actie al hebben ingezet en hebben onze berekening daar ook op gebaseerd. We verwachten dat de hiervoor benodigde incidentele ambtelijke capaciteit kan worden opgevangen binnen de bestaande formatie.</i> <i>Het eerste jaar is de besparing hoger, omdat we voor het eerst een terugroepactie organiseren. De verwachting is dat in het tweede jaar er dus (steeds) minder hulpmiddelen terug te roepen zijn. Het besparingspotentieel voor deze maatregel wordt ingeschat op 10% van de totale kosten (750.000) van het aantal uitstaande middelen en verwachten dat het effect jaarlijks met 30% afneemt.</i>
7	4.41	40	Indicatieloze dagbesteding opschalen: Er wordt aangegeven dat er een risico bestaat dat er minder inwoners gaan deelnemen aan dagbesteding. De onnodige kosten die hieruit voortkomen kunnen gedekt worden door afspraken te maken met de zorgaanbieders. Hoe reëel is het dat afspraken met zorgaanbieders niet leidt tot minder deelnemers aan de dagbesteding? <u>Antwoord:</u> <i>Het risico dat minder inwoners gebruik gaan van de beschikbare dagbesteding achten we minimaal omdat er op dit moment meer vraag is dan aanbod.</i> <i>I.v.m. demografische ontwikkeling is het ook meer dan voorstelbaar dat er voldoende animo is en blijft om met deze voorliggende voorzieningen aan een toenemende vraag te voldoen.</i> <i>We maken afspraken met de zorgaanbieder hoe we deze risico's gezamenlijk kunnen beheersen.</i>
8	4.42	44	Lokale hervormingsagenda: Om deze ombuiging in te voeren en het aantrekken van deskundig personeel lastig is (krappe arbeidsmarkt) is het plan om zelf consultants op te leiden. Hoe staat dit in verhouding met de belasting van het huidige personeel? <u>Antwoord:</u> <i>Het aantrekken of opleiden van personeel (binnen het Sociaal Domein) levert bijna altijd druk op voor het huidige team. Uiteraard hebben we aandacht voor de belastbaarheid van de consultants. Om te voorkomen dat er te veel belasting ontstaat nemen we maatregelen om deze belasting op te vangen door te kijken naar de complexiteit van de werkzaamheden, coaching on the job, een buddysysteem en tijdelijke externe inzet.</i> <i>Kortom: De gemeente Dalfsen wil echt investeren in een sterk lokaal team, waarbij tijdelijk ruimte creëren bij de huidige consultants een must is. We faciliteren in tijd, ondersteuning en fasering in complexiteit van het werk.</i>
9	4.22	93	Halveren activiteitenbudget sportcoördinator: Potentieel effect 6500,- euro, bij het financieel effect staat 13000,- euro. Wat is het exacte bedrag? <u>Antwoord:</u> <i>Bij het financieel effect is per abuis uitgegaan van het volledige activiteitenbudget. De ombuigingsmaatregel gaat uit van een halvering; dit is 6.500 euro.</i>
10	4.29	105	Bij de alternatieve ombuigingen zie je aantal maatregelen met kosten rondom zorg en ondersteuning, zoals schrappen chronische

			zieken: Is er overwogen om te kijken of de zorgverzekeraars via hun gemeentepolis hier iets in kunnen betekenen? <u>Antwoord:</u> Nee dit is niet overwogen. Wij maken geen gebruik van een gemeentelijke collectieve zorgverzekering. De inschatting is dat dit hogere kosten met zich meebrengt dan de vergoedingen die wij op dit moment daarvoor verstrekken. Voor inwoners met een laag inkomen is de collectieve zorgverzekering ook vaak niet voordeliger.
11	1.19	Bijlage 2&3	Centrumplan Dalfsen: Er is in beeld gebracht wat de kosten zijn van de aanpak van de openbare ruimte binnen de grenzen van het Centrumplan Dalfsen met daarbij een gedacht tijdspad. In hoeverre gaat het hierbij om de vier onderdelen zoals in de tabel genoemd met bijbehorende kalenderjaren, of is er een uitgebreider tijdspad beschikbaar? <u>Antwoord:</u> De bedragen die zijn opgenomen in de tabel zijn geraamde bedragen voor aanpak van de openbare ruimte op basis van kengetallen. Wij willen de openbare ruimte gefaseerd aanpakken. Voor elk deelgebied komen we met een nauwkeurigere raming bij de raad voor een kredietaanvraag. Dus de raad heeft daarin nog een sturingsmogelijkheid. Voor andere aspecten van het centrumplan, zoals bijvoorbeeld onderzoeken, inhuur projectleiding, centrummanagement, juridische adviezen en dergelijke is voor 2026 en 2027 ook nog € 100.000 in de meerjarenbegroting opgenomen. Het is mogelijk dat we voor dit soort werkzaamheden nog extra financiële middelen aanvragen.
12	3.6 en 3.7	Bijlage 2&3	IHP: Er wordt een groot probleem geschetst voor de benodigde energieaansluiting, een forse vertraging lijkt aanstaande. Wat betekent dit voor de noodlokalen bij de basisschool Polhaar? <u>Antwoord:</u> Deze zullen langer moeten blijven staan. We hebben destijds bewust de units aangeschaft, dit blijkt nu een goede keuze te zijn geweest.
13	3.9	Bijlage 2&3	Voorziening Kulturhuzen: Totaal 965000,- euro. Is dit een totaalbedrag voor alle Kulturhuzen? En is dit bedrag alleen bedoeld voor verduurzaming? <u>Antwoord:</u> Dit is een totaalbedrag voor de verduurzaming van alle Kulturhuzen t/m het jaar 2034. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op de duurzaamheidsmaatregelen die er genomen moeten worden. In dit bedrag is nog geen rekening gehouden met de kosten voor (groot) onderhoud. De gesprekken hierover worden op dit moment gevoerd en we kunnen nog geen onderbouwde aanname doen. Bij de begroting voor 2026 zullen we voor de kosten van het (groot) onderhoud een onderbouwde aanname hebben. Daarop baseren we het benodigde bedrag in 2026. De kosten voor groot onderhoud voor 2027 en verder zullen we in de PPN van volgend jaar meenemen.
14	3.9	Bijlage 2&3	Voorziening Kulturhuzen n.a.v. dMJOP: Er wordt een voorziening getroffen van 125000,- euro. Kan hier een toelichting op worden gegeven hoe wij dit moeten lezen in relatie tot de 965000,- euro welke onder vraag 13 wordt gesteld? <u>Antwoord:</u> De investering van € 125.000 heeft betrekking op de renovatie van het kunstgrasveld korfbal in Nieuwleusen (de regel erboven). Voor het

			<i>dMJOP is op basis van de eerste berekening € 965.000 benodigd, zoals eronder aangegeven.</i>
--	--	--	---

VVD

Nr	Maatregel	Pag.	Vraag
1	2.8	47	Reserve grote projecten (€ 5 mln.) omzetten naar algemene reserve en 10% inzetten: Welke overwegingen lagen ten grondslag aan het voorgestelde ombuigingspakket voor 2026, vergeleken met alternatieve maatregelen zoals het omzetten van de <i>Reserve Grote Projecten</i> naar de algemene reserve (maatregel 2.8)? Deze optie zou via de 10 %-norm structureel een groter financieel effect kunnen hebben. Dit is een voorbeeld, in de lijst met alternatieven zien we zo nog meer mogelijkheden die minder pijn zullen doen dan bijvoorbeeld een OZB-verhoging. <u>Antwoord:</u> <i>Dit klopt. Die keuze is aan de gemeenteraad. 10% inzet van de algemene reserve vrij besteedbaar is toegestaan om het structurele begrotingssaldo te dekken. Dit is echter een incidentele maatregel..</i>
2	2.7	20	Inzet van 10% vrij besteedbaar deel algemene reserve: Met welke argumenten kiest het college ervoor € 1,3 mln uit de ARVB te gebruiken voor incidentele dekking in 2026, terwijl de provincie een structureel sluitende begroting verlangt? <u>Antwoord:</u> <i>In de PPN is voorgesteld om voor het jaar 2026 ruim € 1 mln. te dekken uit de algemene reserve vrij besteedbaar. Dit bestaat uit het incidenteel saldo en een klein deel van het structureel begrotingssaldo voor 2026. Dit is conform de spelregels die hiervoor zijn. Inmiddels ligt er een addendum van de meicirculaire waarin er voor het jaar 2026 meer financiële beschikbaar zijn, dan waar wij in de PPN vanuit gingen. De gemeenteraad kan ervoor kiezen om geen inzet van de algemene reserve vrij besteedbaar te doen om het structurele begrotingssaldo 2026 (€250.000) te dekken.</i>
3	4.12	79	Verminderen van technische adviesvraag bij de constructeur: Kunt u een gevoeligheidsanalyse geven: wat gebeurt er met het structurele saldo en de renterisiconorm als de langlopende schuld oploopt tot 110 % van de begroting bij +0,5 % en +1 %-punt rente? <u>Antwoord:</u> <i>Nee dit lukt niet. Dit vraagt om een zeer gedetailleerde berekening en uitwerking. Hiervoor moeten wij externe expertise inhuren.</i>
4	2.7	20	Inzet van 10% vrij besteedbaar deel algemene reserve: Waarom wordt in de meerjarenraming slechts € 250 000 structureel uit de ARVB ingezet, terwijl het 10 %-beleid – gebaseerd op een ARVB-stand van circa € 4,1 mln per 31-12-2024 – ruimte biedt voor ongeveer € 410 000 per jaar? <u>Antwoord:</u> <i>Het college acht dit niet nodig en stelt voor om de inzet van de algemene reserve vrij besteedbaar als sluitstuk van de totale ombuigingen te gebruiken. Het college hecht er waarde aan om zoveel mogelijk te kiezen voor een duurzame oplossing om de financiële gezondheid op lange termijn te waarborgen.</i>
5	3.1	22	OZB verhoging n.a.v. inhouding Rijk: Komt de aangekondigde OZB-verhoging van 4 – 4,5 % per 1-1-2026 boven op de eerdere stijgingen, en wat betekent dit cumulatief voor de woonlasten van een gemiddelde woning? <u>Antwoord:</u> <i>Ja dit komt bovenop de OZB stijging in 2025 en heeft te maken met de inschatting van de korting van het Rijk op het gemeentefonds omdat</i>

			het verwacht dat gemeenten extra inkomsten kunnen genereren door de onroerendezaakbelasting (OZB) te verhogen. Dit komt voort uit de gedachte dat gemeenten met een hogere belastingcapaciteit (zoals een hogere WOZ-waarde) meer financiële ruimte hebben om hun inkomsten te verhogen zonder al te veel financiële druk op hun inwoners te leggen. Daarnaast probeert het Rijk hiermee de verdeling van middelen eerlijker te maken, door te zorgen dat gemeenten met minder belastingcapaciteit relatief meer steun krijgen uit het gemeentefonds. De verwachting is dat het Rijk, in verband met verwachte ruimte voor extra OZB-inkomsten, bij de septembercirculaire opnieuw middelen inhoudt op de algemene uitkering van het gemeentefonds. Een dergelijke inhouding in combinatie met een aanpassing van het rekentarief heeft ook bij eerdere circulaire plaatsgevonden. In de PPN hebben wij hiervan een inschatting gedaan van € 325.000. Bij de meicirculaire is hiervan al € 170.000 werkelijkheid geworden. In 2024 is de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Dalfsen € 430.000. Een verhoging van € 325.000 aan OZB, kost een gemiddelde woningeigenaar circa € 24,50 extra per jaar.
6	3.4	26	Meer kostendekkend maken leges huwelijken/partnerschappen: Wat verstaat u precies onder een “gratis huwelijk” en waarom zou het kostendekkender maken van de huwelijksleges leiden tot méér aanvragen voor zo’n gratis huwelijk? <u>Antwoord:</u> Gratis huwelijken zijn huwelijken die mensen kosteloos kunnen laten voltrekken. Er is wettelijk bepaald dat wij twee momenten per week moeten aanbieden voor het voltrekken van deze huwelijken. Kostendekkender maken betekent dat de leges voor betaalde huwelijken hoger worden. Dit zou als reactie kunnen krijgen dat men liever wacht op een kosteloos huwelijk. Die wachttijd kan daardoor verder oplopen dan de huidige 2 maanden. Ander gevolg kan zijn dat er minder gekozen wordt voor betaalde huwelijken, waardoor de inkomsten hiervan verminderen.
7	4.1	59	Aantal wethouders verlagen naar 3 fte: Bij een reductie van vier naar drie wethouders, welke portefeuilles of projecten worden geschrapt, herschikt of vertraagd, en hoe borgt u dat de bestuurlijke capaciteit toereikend blijft? <u>Antwoord:</u> Dit is onderwerp van gesprek bij de coalitieonderhandelingen na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.
8	3.1	22	OZB verhoging n.a.v. inhouding Rijk: Hoeveel stijgen de totale woonlasten (OZB + riool + afval) voor een gemiddelde woning tussen 2024 en 2026 wanneer de voorgenomen OZB-verhoging wordt doorgevoerd, rekening houdend met de verwachte WOZ-waardestijging? <u>Antwoord:</u> In 2024 is de gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Dalfsen € 430.000. Een verhoging van € 325.000 aan OZB, kost een gemiddelde woningeigenaar circa € 24,5 extra per jaar. De gemiddelde WOZ-waarde van een woning in de gemeente Dalfsen is nog niet bekend. Stel dit is 5%, dan komt er nog € 1,2 stijging per jaar bij. Bovenstaande heeft geen invloed op de riool- en afvalstoffenheffing.

ChristenUnie

Nr	Maatregel	Pag.	Vraag
1	1.1	6	Optimaliseren bedrijfsvoering: Waar is dit bedrag op gebaseerd? Betekent dit dat er meer risico is dat niet alle projecten uitgevoerd kunnen worden? Wordt hierbij het streven naar minder externe inhuur meegenomen?’ <u>Antwoord:</u> <i>Zie vraag nr. 3 van Gemeentebelangen.</i>
2	2.2	12	Invoeren 10% restwaardes op gebouwen: Is hierbij ook gedacht aan de verkoop van gemeentelijke gebouwen? <u>Antwoord:</u> <i>Nee verkoop van gemeentelijke gebouwen is (nog) niet aan de orde.</i>
3	2.4	14	Afval gerelateerde personeelslasten dekken uit voorziening afval: Graag meer uitleg over wat hier precies mee bedoeld wordt. Is het te verwachten dat de accountant akkoord zal gaan? <u>Antwoord:</u> <i>De gemeentelijke afvaltaken zijn de afgelopen jaren gegroeid en complexer geworden. Denk aan extra afvalstromen en complexere landelijke vergoedingsmethodes. De dekking is geactualiseerd en proportioneel. De verwachting is dat dit instemming krijgt van de accountant.</i>
4	2.5	16	UPV-vergoeding zwerfafval opnemen: Hoe zeker is deze besparing en is er kans dat bedrag zal tegenvallen? <u>Antwoord:</u> <i>Het is zeker dat gemeenten een landelijke vergoeding ontvangt van de verpakkingindustrie. Ook de concept-tarieven zijn inmiddels bekend gemaakt en hier gaan we vanuit. Het bedrag voor 2025 lijkt rond 150.000 euro te zijn, in de vervolgjaren zal dit bedrag lager zijn. De verwachting is dat de laatste onderhandelingen over de details de komende maanden worden afgerond.</i>
5	3.6	28	Innen van milieuleges: Zijn er voorbeelden van andere OD's die dit al hebben ingevoerd? <u>Antwoord:</u> <i>Ja, bij omgevingsdienst Twente worden leges geheven voor aanvragen milieu. De milieuleges in Twente verschillen per gemeente waardoor er geen sprake is van level playing field. In IJsselland is bewust ingezet op versterking van de regio door in te zetten op regionale uniforme legestarieven.</i>
6	4.15	34	Stoppen met preventie eikenprocessierups: Wat houdt dit voorstel concreet in? Alleen niet meer preventief bestrijden of helemaal niet meer bestrijden? Is er kans op meer gezondheidsproblemen bij inwoners? <u>Antwoord:</u> <i>Het voorstel is om niet meer preventief te bestrijden. Dit betekent het stoppen met het middel dat alle rupsen dood die op dat moment in de boom aanwezig zijn. Dit heeft voordelen voor de biodiversiteit. De Eikenprocessierups blijven we wel curatief bestrijden, bij overlast worden de nesten verwijderd tot 4 meter hoog. Nadeel; niet alle rupsen en nesten worden verwijderd. Doordat rupsen en nesten blijven zitten kan, dit gezondheidsklachten veroorzaken bij inwoners.</i>
7	4.19	36	Stoppen met subsidie Impluz: Wat zijn de gevolgen van het stoppen van deze subsidie voor het preventiebeleid?

			<u>Antwoord:</u> Zie beantwoording vraag 1 GB
8	4.41	40	Indicatieloze dagbesteding opschalen: Klink heel logisch, waarom wordt dit nu niet al gedaan? Wat zijn de risico's op bv mindere bereikbaarheid, niet voldoende vrijwilligers of mensen die net tussen wat en schip vallen? <u>Antwoord:</u> Er is bij de start gewerkt vanuit een pilot en er was ontwikkeltijd nodig om te ervaren hoe informele inzet (vrijwilligers) naast professionele inzet werkt. We verwachten daarnaast dat de ontwikkeling van de Infopunten en de doorontwikkeling van het mantelzorgteam SAAM Welzijn zorgen voor een groter bereik van deze voorliggende voorziening. Geografische bereikbaarheid denken we op te lossen door inwoners te wijzen op bijv. Auto-maatje. In de praktijk zien we dat inwoners nu ook zelf het vervoer van en naar de voorziening regelen. Dit gaat nu in de praktijk heel goed en vaak eenvoudiger dan wanneer er sprake is van geïndiceerde zorg. Voor de inwoner die net tussen wal en schip valt, is de afstemming tussen zorgaanbieder en/of casemanager en WMO consulent essentieel om te komen tot een oplossing. Het is voorstelbaar dat er naast indicatieloze dagbesteding ook een of meer dagdelen geïndiceerde dagbesteding ingezet wordt. Hierover vindt nu indien nodig ook al afstemming plaats tussen de verschillende partijen.
9	4.42	42	Lokale hervormingsagenda: Klopt het dat veel van deze maatregelen al worden ingezet? We doen immers al meer zelf en beter! Wat zijn nu de resultaten en kan er nog zoveel winst worden geboekt als hier van uit wordt gegaan? Veel wordt onderzocht, maar zijn er geen onderzoeken van andere gemeentes beschikbaar? <u>Antwoord:</u> Het gaat om een combinatie van nieuwe maatregelen en uitbreiding /doorontwikkeling van bestaande maatregelen. De afgelopen periode hebben we ingezet op o.a. de jeugdondersteuner en het jongerenwerk. We maken gebruik van informatie uit andere gemeenten zoals Raalte en de gemeente Zwolle, Rijksdocumenten (zoals de Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028).
10	4.36	119	Stoppen met preventie statushouders: Preventie statushouders en Module inburgering: Kan dat ook gefinancierd worden uit de reserve vluchtelingen? <u>Antwoord:</u> De financiering van preventieve acties voor statushouders, alsmede de kosten voor de module Inburgering via Schulinc, passen niet in de doelstellingen van deze reserve. U kunt hier als raad uiteraard anders over besluiten. Daarbij betreft dit deels structurele kosten, die niet volledig kunnen worden gedekt uit een reserve.
11	2.10	51	Weerstandsvormen verlagen naar factor 1 en 10% inzetten: Hoe verhoudt dit voorstel zich met de net aangenomen motie m.b.t. weerstandratio? <u>Antwoord:</u> De motie wordt uitgewerkt vooruitlopend op de begrotingsbehandeling. Hier wordt de gemeenteraad begin september over geïnformeerd.
12		Bijlage 2	Hoe verhoudt een regeling woon-werkverkeer zich met het hybride kantoorconcept? Gaat dit tot dubbele kosten leiden? En inrichten

			thuiswerkplekken én stimuleren om met een vergoeding op werk te komen? <u>Antwoord:</u> <i>We willen een aantrekkelijk werkgever zijn en blijven. Onderdeel daarvan is een regeling woon-werkverkeer. Bovendien is dit vanaf 2026 verplicht vanuit de CAO.</i> <i>Het hybride werken is sinds corona niet meer weg te denken. Dat is ook onderdeel van aantrekkelijk werkgeverschap. Meer flexibiliteit voor werknemers, waardoor ze in staat zijn hun werk en privé leven beter te combineren, terwijl werkgevers mogelijk besparen op kantoorkosten (minder werkplekken op kantoor). Het hybride werken sluit aan bij het kantoorconcept: op basis van het werk bepaal je waar je dat het beste uit kunt voeren. We vinden het belangrijk dat onze medewerkers werken op goede werkplekken en daarin hebben we arbo-technisch ook een verantwoordelijkheid. Op basis van het kantoorconcept wordt gekeken naar wat dat betekent voor een mogelijke vergoeding voor het inrichten van een thuiswerkplek.</i>
13		Bijlage 2	In de opstelling staan naast raadsbesluiten en autonome ontwikkelingen ook ambities genoemd. Waarom worden deze ambities meegenomen in de berekening van de ombuigingsopgave en niet als mogelijke maatregel. <u>Antwoord:</u> <i>Het college vindt het belangrijk om als eerste stap zo goed mogelijk de ombuigingsopgave met elkaar te bepalen. Hiermee wordt voorkomen dat wij met elkaar elke keer opnieuw opzoek moeten naar ombuigingen om een sluitende begroting te bepalen.</i> <i>Dit neemt niet weg dat de raad uiteraard de mogelijkheid heeft om een of meerdere ambities als ombuigingsmaatregel in te zetten door deze te schappen of uit te stellen.</i>